

Komisijas paziņojums – Pamatnostādnes par tādu pārtikas produktu marķēšanu, kuru sastāvā ietilpst produkti ar aizsargātu cilmes vietas nosaukumu (ACVN) vai aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi (AĢIN)

(2010/C 341/03)

1. IEVADS

1.1. Konteksts

Kopš 1992. gada Eiropas Savienība veido īpašu politiku lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem piešķirto ģeogrāfisko norāžu jomā⁽¹⁾. Tādu pārtikas produktu marķēšanas un reklāmas noteikumi, kurus galapatērētājam piegādā nemainītus, paredzēti "Marķēšanas direktīvā"⁽²⁾.

Tiesību aktos par aizsargājamiem cilmes vietas nosaukumiem (ACVN) un aizsargājamiem ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm (AĢIN) cita starpā paredzēts, ka reģistrētie nosaukumi ir aizsargāti pret jebkādu reģistrēta nosaukuma tiešu vai netiešu komerciālu izmantošanu produktiem, uz kuriem reģistrācija neattiecas, ciktāl šie produkti ir salīdzināmi ar tiem, kuri reģistrēti ar šo nosaukumu, vai ciktāl nosaukuma lietošana ļauj izmantot aizsargātā nosaukuma reputāciju⁽³⁾. Turklāt "Marķēšanas direktīva" prasa, lai pārtikas produkta marķējums un reklāma, kas uz šo produktu attiecas, būtu tādi, lai nemaldinātu patērētāju, jo īpaši attiecībā uz minētā pārtikas produkta veidu, identitāti, kvalitātes īpašībām un sastāvu⁽⁴⁾.

Šādā kontekstā, ja ar ACVN vai AĢIN apzīmēta produkta iekļaušana pārtikas produkta sastāvā dabiski var būt par iemeslu ievērojamam šo augstas kvalitātes produktu noietam, ir jāpārlicinās par to, ka šī iekļaušana attiecīgā pārtikas produkta marķējumā tiek norādīta labticīgi un tā, lai patērētājs netiktu maldināts.

1.2. Pamatnostādnes

Paziņojumā par lauksaimniecības produktu kvalitātes politiku (COM(2009) 234) Komisija apņēmas izstrādāt pamatnostādnes par tādu pārstrādātu produktu marķēšanu un reklāmu, kuriem kā sastāvdaļas izmanto produktus ar ģeogrāfiskajām norādēm.

Šo pamatnostādņu mērķis ir izskaidrot šajā jomā piemērojamos tiesību aktus un palīdzēt ekonomikas dalībniekiem noteikt, kādas ir viņu rīcības iespējas. To mērķis jo īpaši ir izklāstīt Komisijas viedokli par:

— reģistrēto nosaukumu – ACVN vai AĢIN – lietošanas nosacījumiem tādu pārtikas produktu marķēšanā, noformēšanā

⁽¹⁾ Padomes 2006. gada 20. marta Regula (EK) Nr. 510/2006 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību (OV L 93, 31.3.2006., 12. lpp.), kā arī Komisijas 2006. gada 14. decembra Regula (EK) Nr. 1898/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 510/2006 (OV L 369, 23.12.2006., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīva 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu (OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp.).

⁽³⁾ Sk. Regulas (EK) Nr. 510/2006 13. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

⁽⁴⁾ Sk. Direktīvas 2000/13/EK 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

un reklāmā, kuros ar šiem nosaukumiem apzīmēti produkti iekļauti kā sastāvdaļas,

— labāko praksi, kas ļauj raudzīties, lai nosaukumi, kuri reģistrēti kā ACVN vai AĢIN un ar kuriem apzīmē produktus, ko iekļauj pārtikas produktu sastāvā, netiktu izmantoti ļaunprātīgi – tā, ka tie kaitē ar šiem nosaukumiem apzīmēto produktu reputācijai vai maldina patērētāju attiecībā uz pagatavotā produkta sastāvu.

Šo pamatnostādņu piemērošana ir brīvprātīga.

Vadlīnijās minētie piemēri doti vienīgi ilustrēšanai, un tie neatspoguļo situācijas vai strīdus, kas darīti zināmi Komisijai.

Šīs pamatnostādnes nav ne Eiropas Savienības tiesību aktu attiecībā uz ACVN un AĢIN, ne arī "Marķēšanas direktīvas" juridiski saistoša interpretācija. Šāda interpretācija ir Eiropas Savienības Tiesas ekskluzīvā kompetencē un – jautājumā par to, vai dažu produktu marķējums ir tāds, ka var maldināt pircēju vai patērētāju, vai par kāda pārdošanas nosaukuma atzīšanu par iespējami maldinošu – attiecīgās valsts tiesneša kompetencē⁽⁵⁾.

Šīs pamatnostādnes var tikt pārskatītas.

2. IETEIKUMI

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija vēlas izklāstīt virkni ieteikumu, kas attiecas, no vienas puses, uz kārtību, kādā izmantojams nosaukums, kas reģistrēts kā ACVN vai AĢIN, un attiecīgās Eiropas Savienības norādes, abreviatūras un simboli tādu pārtikas produktu marķējumā, kuru sastāvā ietilpst produkti ar šādu nosaukumu, un, no otras puses, uz tādu produktu specifiskajām, kuri reģistrēti ar ACVN vai AĢIN un iekļauti pārtikas produktu sastāvā.

2.1. Ieteikumi par reģistrēta nosaukuma lietošanu

1. Saskaņā ar Komisijas viedokli nosaukums, kas reģistrēts kā pārtikas produkts, varētu tikt likumīgi norādīts pārtikas produkta sastāvdaļu sarakstā.

2. Turklāt Komisija uzskata, ka nosaukumu, kas reģistrēts kā ACVN vai AĢIN, varētu norādīt tāda pārtikas produkta pārdošanas nosaukumā vai blakus tam, kura sastāvā ietilpst produkti ar reģistrētu nosaukumu, kā arī šā pārtikas produkta marķējumā, noformējumā vai reklāmā, ja vien ir izpildīti šādi nosacījumi.

⁽⁵⁾ Šajā sakarā sk., piemēram, Tiesas 2009. lēmumu *Severi*, C-446/07, Krāj., I-8041. lpp., 60. punkts.

- Tādējādi būtu pareizi, ka minētais pārtikas produkts nesaturētu nevienu citu "līdzīgu sastāvdaļu", citiem vārdiem, nevienu citu sastāvdaļu, ko varētu pilnīgi vai daļēji aizstāt ar sastāvdaļu, kas apzīmēta ar ACVN vai AĢIN. Komisija uzskata, ka, minot orientējošu piemēru un neierobežojot jēdzienu "līdzīga sastāvdaļa", sieru ar zilā pelējuma marmorējumu (jeb, ikdienas valodā runājot, "zilo sieru") varētu salīdzināt ar Rokforas sieru.
  - Turklāt šī sastāvdaļa būtu jāizmanto pietiekamā daudzumā, lai attiecīgajam pārtikas produktam piešķirtu būtisku īpašību. Tomēr Komisija, ņemot vērā potenciālo gadījumu daudzveidību, nevar ieteikt vienādi piemērojamu minimālo procentuālo daudzumu. Tā, piemēram, ar ACVN vai AĢIN apzīmētas garšvielas minimālā daudzuma iekļaušana pārtikas produktā vajadzības gadījumā varētu pietikt, lai minētajam pārtikas produktam piešķirtu kādu būtisku īpašību. Turpretī, iekļaujot pārtikas produktā minimālo daudzumu ar ACVN vai AĢIN apzīmētu gaļu, nevarētu noteikti piešķirt šim pārtikas produktam kādu būtisku īpašību.
  - Visbeidzot, ar ACVN vai AĢIN apzīmēta produkta iekļaujamo procentuālo daudzumu ideālā gadījumā vajadzētu norādīt attiecīgā pārtikas produkta pārdošanas nosaukumā vai tieši blakus tam, vai, ja tas nav izdarāms, sastāvdaļu sarakstā tiešā saistībā ar attiecīgo sastāvdaļu.
3. Kad 2. punktā minētie nosacījumi ir izpildīti, Komisija uzskata, ka Eiropas Savienības norādes, abreviatūras ⁽¹⁾ un simbolus, ko norāda līdztekus reģistrētam nosaukumam, drīkstētu lietot pārtikas produkta marķējumā, pārdošanas nosaukumā vai tam blakus vai šā produkta sastāvdaļu sarakstā vien tad, ja skaidri saprotams, ka pats šis pārtikas produkts nav produkts ar ACVN vai AĢIN. Pretējā gadījumā

Komisija uzskata, ka notikusi šā ACVN vai AĢIN nepienācīga izmantošana un patērētājs ticis maldināts. Piemēram, pārdošanas nosaukums "Pizza au Roquefort" ("Pica ar Rokforas sieru") vai "Pizza élaborée avec du Roquefort AOP" ("Pica, izgatavota, izmantojot ar ACVN apzīmēto Rokforas sieru") Komisijas uztverē konfliktus praktiski neradītu. Turpretim pārdošanas nosaukums "Pizza au Roquefort AOP" ("Pica ar Rokforas sieru (ACVN)") noteikti nebūtu iesakāms tiktāl, ciktāl šāds pārdošanas nosaukums varētu radīt iespaidu patērētājam, ka minētā pica kā tāda ir produkts, kam piešķirts ACVN.

4. Komisija uzskata, ka tad, ja sastāvdaļa, kas ir līdzīga tādai sastāvdaļai, kas apzīmēta ar ACVN vai AĢIN, ir izmantota pārtikas produkta pagatavošanā, nosaukumu, kas reģistrēts kā ACVN vai AĢIN, drīkstētu iekļaut tikai sastāvdaļu sarakstā un saskaņā ar tādu pašu kārtību, kādā iekļaujamas pārējās tajā minētās sastāvdaļas. Īpaši svarīgi arī, lai izmantotās rakstu zīmes būtu vienādas burtu garnitūras, lieluma un krāsas ziņā utt.

2.2. Ieteikumi attiecībā uz specifiskajām, ko sagatavo par pārtikas produktos iekļautām sastāvdaļām ar nosaukumiem, kurus reģistrē kā ACVN vai AĢIN

Saskaņā ar Komisijas viedokli noteikumus par tāda nosaukuma izmantošanu citu pārtikas produktu marķēšanā, kurš reģistrēts kā ACVN vai AĢIN, principā nedrīkstētu ievietot minētā nosaukuma produkta specifiskajā, jo tam, ka uzņēmēji ievēro spēkā esošos Savienības tiesību aktus, ir adekvāta garantija. Izņēmuma kārtā iekļaut šos noteikumus tajā varētu tikai tad, ja to mērķis ir atrisināt kādu īpašu, skaidri noteiktu grūtību, un ja tie ir objektīvi, proporcionāli un nediskriminējoši. Jebkurā gadījumā, ja specifiskajā iekļauj šādus noteikumus, to mērķis vai ietekme nedrīkstētu būt spēkā esošo tiesību aktu grozīšana.

⁽¹⁾ Šajā gadījumā tā ir norāde "aizsargāts cilmes vietas nosaukums" vai "aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde" un attiecīgās abreviatūras – ACVN un AĢIN.